

HAKAN BIÇAKCI

A véletlen műve

„A holtak és élők az álom szüleményei.”

J. Berger

Dr. Kemal

Ez az év legjobb hónapja, a hónap legjobb hete, a hét legjobb napja és a nap legjobb órája. Doktor Kemal az utolsó betegét is mosolyogva kísérte ki, majd kihozta a táskáját a belső szobából. Ezután, mint minden rendelési idő végén, lekapcsolta az elektromos készülékeket és a villanyt, majd távozott. Egy időben ezeket a titkárnője végezte, de miután a gazdasági válság miatt segítség nélkül maradt, kénytelen volt mindent maga intézni, a teafőzéstől a telefonkezelésig. Kezdetben nehezebbre esett, de hamar elfogadta, és idővel már nem is úgy tekintett a többletfeladataira, mint kényszermunkára. Mivel már egyáltalán nem foglalkoztatta, hogy fehér orvosi köpenyét utcai ruhára cserélje, így orvosi öltözékben lépett ki a rendelőjéből, ezzel jobban felkeltette a gyerekek és a nők figyelmét, és az Égei-tenger partján egy hét-köznapi kisváros zajos főútjába torkolló poros mellékutcáin elindult hazafelé. A táskáját négyhavi lakbér töltötte meg, míg Kemal doktor lelkét a hosszantartó anyagi nehézségek után végre a békesség, a biztonság és a jókedv. Gondolataiban négy hónapja egy kérdés terebélyesedett, akár egy pókháló: „Honnan szerzek ennyi pénzt?” Most a hűvös esti illatok, a lemenő nap fényének szeméit simogató lágysága, a sokféle madár csiripelése és valami varázslatos kémia, és mindezeknek egymásba olvadása vette át ennek a gondnak a megüresedett helyét. Napok óta már csak arra vágyott, hogy a bensőjében szinte egy második személyként idegesen fel-alá járkáló főbérlnőnek a pénzt átadja, és végre megszakítás és rémálmom nélkül nyugodtan alhasson. De előbb be kell ugrania a borbélyhoz. A haja már rettenetesen megnőtt, furcsán áll, és baljós árnyékot vet az orvosi köpeny nemes fehérségére.

Osman, a borbély

Ez az év bármelyik hónapja, a hónap bármelyik hete, a hét bármelyik napja és a nap bármelyik órája. Osman, a borbély eloltotta a cigarettát, és váltogatni kezdte a csatornákat a kis fekete tévén, ami úgy lógott a plafonról, mint egy hatalmas denevér.

* *Hakan Biçakci* (született: 1978. Isztambul, Törökország) 2001-ben végzett a Bilkent Egyetemen közgazdászként. 2002-ben jelent meg első regénye *Romantikus félelem* címmel. Ezt követte még négy regény és két novelláskötet. A 2008-ban megjelentetett *Lépcsőház* című regényét lefordították albánra, arabra, angolra és bolgárra is. Számos napilapban és folyóiratban publikál.

Hosszas keresgélés után megállt az egyik zenecsatornánál, ami török popzenei klipeket vetített. Miközben hibás szöveggel dudorászta a dalt, nekifogott hanyagul összehajtogatni a világoskék törölközőket. Az ajtónyitás zajára szemét a félhomályos fiókról, amiben a tiszta törölközőket tartotta, a széles, világos tükör felé fordította. Osman, a borbély legelőször ebben a széles tükörben pillantott meg mindenkiket, aki az üzletébe lépett. Majd mintha csak ellenőrizni akarná a tükörben látottakat, hatalmas szembogarait a tükörkép gazdájára emelte. Ez a széles tükör még soha nem tévesztette meg Osmant, a borbélyt. Mégsem adta fel azt a szerencsétlen reményt, hogy egyszer a belépő személy más lesz, mint akit a tükörben lát, és észre sem vette, hogy rögzült mozdulatsorrá vált, ahogy előbb a tükörképre, majd az eredeti személyre néz. Hatalmas szembogarait a tükörkép gazdájára emelte.

- Ó, doktor! Isten hozta!
- Jó napot, Osman! Mi újság?
- Minden rendben. Dolgozatunk. Megnőtt a haja?

A doktor megkérte, hogy legyen szíves rendbe hozni a haját, közben a táskáját néma büszkeséggel letette a bejáratnál lévő dohányzóasztalra, majd beleült abba a hasadásokkal teli bőrhuzatú székbe, amit a borbély mutatott. Osman, a borbély szorosán a nyaka köré kötötte a hosszú fehér leplet, majd a tükörképre tekintve feltette a klasszikus kérdést, amire úgymint tudta, hogy „igen” lesz a válasz:

- A szokásosra, doktor?

Ahmet úr

Ez az év legrosszabb hónapja, a hónap legrosszabb hete, a hét legrosszabb napja és a nap legrosszabb órája. Ahmet úr, el sem köszönve a munkatársaitól, szinte futva távozott az irodából. Minél előbb haza akart érné. Anélkül, hogy bárki észrevenné őt... Úgy döntött, hogy keresztülvág a temetőn, a keskeny, poros és kanyargós ösvényen, habár egyáltalán nem volt kedvére való, és még hosszabb is így az út, viszont nem találkozik emberekkel. A temető megrémíti és feszültté teszi, ugyanakkor megnyugtatja és ellazítja. Ahmet úr folytatta az utat, és próbált ügyet sem vetni a benne dúló két ellentétes érzelemre.

Azóta nem tudott nyugodtan fellélegezni, amióta azon a szörnyű éjjelen az a szürke kocsis a falnak csapódva teljesen szétroncsolódott, ő pedig a hátsó ülésen lévő táskát, mint egy nyomorult patkány, ellopta és hazavitte. A sofőr arcát nem látta. Egy véres, sötét és nedves masszává keveredett össze a szerencsétlen ember arca és a kormány védőhuzata. Másnap megtudta, hogy a férfi azonnal meghalt, és abba a járási temetőbe fogják eltemetni, aminek széles kapuján az imént bejött. Egy szó sem esett a táskáról, amiből csak pár kurus került elő. Az elveszett táskával senki nem törődött. Ám a táska attól a naptól első számú problémává lépett elő Ahmet úrnál, aki saját maga és mások szerint is tisztességes és őszinte volt, valamint kifogástalan jellemmel bírt. Képtelen volt bárkinek a szemébe nézni. Nem tudott az emberek között megmaradni. A táska minden éjjel számtalanszor megszakította álmát,

miatta minden reggel boldogtalanul és fáradtan ébredt, napközben pedig a munkáját figyelmetlenül és gondatlanul végezte, és esténként eltérítette a temető kihalt ösvényeire. A táska, amit ellopott, bekerült az álmaiba, minden éjjel rémálmai középpontjában állt.

Az első éjjelen férgek kíséretében a balesetben elhunyt tulajdonos levágott feje került elő belőle, és Ahmet urat hosszasan kioktatta. A következő éjjel az utcán mindenkinek táskafeje volt. Egy alkalommal pedig a belőle előkerült dollárokból vett nyolc elektromos fűrész, egymás mellé állította és bekapcsolta őket, majd rájuk vetette magát. Nyolc darabkáját külön táskákba rakva szerettei ajtaja elé helyezték. Egy másik alkalommal a táskából egy másik táska, abból egy másik táska, majd ebből a táskából is egy táska került elő, és Ahmet úr az egymásból elősorakozó táskákban fuldoklott reggelig. A múlt éjjel számtalan ujj ömlött ki belőle, és azok mind Ahmet úrra mutattak fektükben. A táska átka nem korlátozódott csak az álmvilágra. Amikor Ahmet úr ébren volt, akkor is a legváratlanabb helyeken bukant fel, majd eltűnt. Néha olyan gyorsan ismétlődött ez a dolog, hogy Ahmet úr emberből átváltozott egy őrült táskadetektorrá.

Egyetlen szánalmas oka volt annak, hogy ezt az embertelen és szégyenteljes lopást elkövette: a feje búbjáig eladósodott. De ez a tény nem vigasztalta. Ahmet úr azóta a szégyenteljes éjszaka óta, amikor a halott kocsiából ellopta azt a táskát, szörnyű büntudatban élt, emiatt elviselhetetlennek érezte, hogy egyetlen élőlényel is találkozzon. Felgyorsította lépteit. A temető kutyája vonyított.

Dr. Kemal

Az olló, mint egy vasszárnyú őskori madár, egy ragadozó sebességével repdesett a doktor feje körül. A doktor már épp hagyta volna, hogy az ollónak egy pénzszámláló egyenletes surrogására emlékeztető hangja magával ragadja, amikor a hang hirtelen abbamaradt.

– Doktor, van egy nagyon jó hintőporom, Európa. Kér belőle?

– Igen, Osman. Kérek.

A borbély esetlenül öntött a tenyerébe a hintőporból, majd apró pofonokkal elkezdte felvinni a kedves vendég arcára. A doktor fehér gumicipőjében, fehér nadrágjában, a nyakától a térdéig érő fehér borotváló lepelben, fehér hintőporos arcával és a négyhavi lakbér tartozás kifizetésének ártatlanságával tetőtől talpig szemkápráztató fehérségbe burkolózott. Gyermeki vidámsággal nézett az ajtó melletti dohányzóasztalon álló táska tükörképére. Nem tartotta szükségesnek, hogy a tükörképet a valódi látvánnyal összevesse.

Osman, a borbély

A borbély óvatosan feltette a hintőport a vitrines szekrénybe. Az egyik kezével kivette a vízzel teli pohárból a műanyag fésűk közül a kéket, míg a haj megnedvesítésére használt piros permetezőflakont a másik kezébe vette, és visszatért a doktor-

hoz. Hallotta, hogy az ajtó hirtelen kinyílik, majd rögtön azután durván becsukódik. A táska, amit a doktor a bejáratnál lévő dohányzóasztalra tett, eltűnt. Hogy megbizonyosodjon róla, hatalmas szembogarait a dohányzóasztal felé fordította. Amint a doktor észrevette, mi történt, páni félelemben kiugrott a székből. „A táskám! Tolvaj!” – kiabálta, és futott, mint egy őrült. A borbély kiment az ajtó elé, és figyelte, ahogy a doktor a sötétedő utca sarkán befordul, és eltűnik a köpönyegként utána lebegő fehér borotváló lepellel. Miközben csodálkozva visszament az üzletbe, eszébe jutott, hogy a doktortól már biztosan nem kapja meg a pénzét. Rögtön ezután mélyen el is szégyellte magát a galád gondolat miatt. Hintőporos kezével csatornát váltott a tévén. Az ajtónyitás hangjára szemeit a tévéről a tükörrre, a tükörről pedig a belépő új vendégre fordította.

Dr. Kemal

A doktor sehogy sem tudta elhinni, hogy ez a katasztrófa megtörtént. Szörnyű kérésbeesésében iramodott a tolvaj után, akinek még az arcát sem látta, és azt sem tudta, merre futott. A pániktól tágra nyílt szemeivel úgy kutatott a táska után, mint egy kiéhezett kutya. A hosszú és fárasztó futástól az út szélén lihegett reményt vesztve, amikor észrevette, hogy egy kicsit odébb, a temetőben valaki izgatott léptekkel halad. Arra gondolt, ilyenkor már nincs más a temetőben, csak a halottak, vagy az, aki menekül valaki elől. Elkezdett futni a férfi felé, aki gyanúja szerint a táskáját ellopta, és a temetőben valahol elrejtette.

Ahmet úr

Ahmet úr, meghallva a léptek zaját, összerezett és hátrafordult. Észrevette, ahogy a különböző irányba néző sírkövek között egy fehér lény közeledik felé. Ahmet úr a rémisztő látvány hatására megdermedt. Ahogy a fehérség közelebb ért, felismerte, hogy az egy fehér arcú, fehér köpönyeges torzonborz kísértet. A félelemtől kezdett lassan a földbe süppedni. Szorosan behunyta a szemét, majd kinyitotta. A kísértet teljes fehérségével egyre csak közeledett. Ahmet úr szeretett volna elfutni, de mocanni sem bírt. Minden izma görcsbe rándult. Végül a fehér teremtmény szorosan megragadta a bal karját, és evilági hangon kiabálni kezdett: „Ide a táskámat gyorsan! Hol a táskám? Mondom, add ide a táskámat!” Ahmet úr bal fele elzsibbadt. Majd hirtelen előbb minden elsötétült körülötte, utána pedig vakító fehér lett. Ahmet úr csendben összerogyott a sírkövek között.